

JAARVERSLAGGEVING 2020

Stichting Rivierduinen

Leiden, 4 mei 2021

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1	Jaarrekening 2020	3
5.1.1	Balans per 31 december 2020 na resultaatsbestemming	4
5.1.2	Resultatenrekening over 2020	5
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2020	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2020	16
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	25
5.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	26
5.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2020	27
5.1.9	Toelichting op de resultatenrekening over 2020	28
5.1.10	Vaststelling en goedkeuring	35
5.2	Overige gegevens	37
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	38
5.2.2	Nevenvestigingen	38
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	38

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2020 na resultaatbestemming

(in duizenden euro's)

		<u>31-dec-20</u>	<u>31-dec-19</u>
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	115.818	125.939
Financiële vaste activa	2	348	376
		116.166	126.315
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	3	18.399	16.033
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	4	-	741
Debiteuren en overige vorderingen	5	29.681	32.696
Liquide middelen	6	43.987	22.527
		92.067	71.997
		208.233	198.312
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal		182	182
Bestemmingsfondsen		52.892	47.397
Algemene en overige reserves		7.343	7.370
	7	60.417	54.949
Voorzieningen	8	10.811	7.432
Langlopende schulden	9	88.264	94.215
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	4	174	-
Overige kortlopende schulden	10	48.567	41.716
		208.233	198.312

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2020

(in duizenden euro's)

		<u>2020</u>	<u>2019</u>
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	13	171.161	165.189
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	14	9.828	5.248
Overige bedrijfsopbrengsten	15	7.908	21.112
Som der bedrijfsopbrengsten		188.897	191.549
BEDRIJFSLASTEN			
Personeelskosten	16	140.260	130.145
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	7.349	8.087
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	18	-	-
Overige bedrijfskosten	19	31.306	29.413
Som der bedrijfslasten		178.915	167.645
BEDRIJFSRESULTAAT		9.982	23.904
Financiële baten en lasten	20	-4.514	-11.066
RESULTAAT BOEKJAAR		5.468	12.838

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2020

(in duizenden euro's)

		2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		9.982	23.904
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	7.349	8.087
- bijzondere waardevermindering vaste activa	18	-	-
- mutaties voorzieningen	8	3.379	2.223
- boekresultaten afstoting vaste activa	15	-3.210	-17.228
		7.518	-6.918
Veranderingen in werkkapitaal:			
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3	-2.366	-7.402
- vorderingen	5	3.015	9.093
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	4	915	-299
- kortlopende schulden (excl.schulden aan banken)	10	4.816	1.084
		6.380	2.476
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		23.880	19.462
Ontvangen interest	20	-	-
Betaalde interest	20	-2.489	-11.511
		-2.489	-11.511
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		21.391	7.951
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-4.049	-2.616
Desinvesterings materiële vaste activa	1	10.089	23.957
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	2	-	-
Vervreemdingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	2	-	-
Mutatie leningen u/g	2	3	-2
		6.043	21.339
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		6.043	21.339
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	9	-	17.000
Aflossing langlopende schulden	9	-5.974	-42.984
Kortlopend bankkrediet		-	-
		-5.974	-25.984
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-5.974	-25.984
Mutatie geldmiddelen		21.460	3.306
Stand geldmiddelen 1 januari	6	22.527	19.221
Stand geldmiddelen 31 december	6	43.987	22.527
Mutatiegeldmiddelen		21.460	3.306

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens

Zorginstelling Stichting Rivierduinen (KvK-nummer 28103824 en verder aangeduid als GGZ Rivierduinen) is statutair (en feitelijk) gevestigd te Leiden, op het adres Sandiforddreef 19.

GGZ Rivierduinen is een geïntegreerde instelling voor Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) en beschikt over alle functiegerichte toelatingen: huishoudelijke en persoonlijke verzorging, verpleging, ondersteunende en activerende begeleiding, behandeling en verblijf.

GGZ Rivierduinen behandelt cliënten met complexe stoornissen, dat wil zeggen dat er sprake is van ernstige ontregeling en/of comorbiditeit. De behandeling vraagt dan om complexere zorgarrangementen (multidisciplinair, wisselende intensiteit, op- en afschaalbaar, enz.). De behandeling is gericht op herstel; herstel van klachten, herstel van sociaal functioneren en herstel van persoonlijk functioneren. Blijkt na behandeling dat volledig herstel niet mogelijk is, dan wordt chronische zorg aangeboden of wordt de cliënt terug verwezen naar de eerste lijn, eventueel ondersteund door zelfmanagement.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655 Zorginstellingen, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Covid-19 heeft ook komende periode grote impact op onze cliënten, medewerkers en bedrijfsvoering. Ten aanzien van de financiële continuïteit zijn de onzekerheden echter beperkt. Net als voor 2020 is voor 2021 de verwachting dat passende financiële afspraken gemaakt worden met de diverse financiers met daarin opgenomen een financieel vangnet. Belangrijk hierbij is dat over 2020 is gebleken dat door gerichte acties en inzet de omzetting voor GGZ Rivierduinen relatief beperkt is gebleken en daarmee de impact van de afspraken op de continuïteit defacto minder groot is.

Als wij onze eigen financiële positie en vooruitzichten in ogenschouw nemen, is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of GGZ Rivierduinen haar activiteiten voort kan zetten en de jaarrekening 2020 is derhalve opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Stelselwijziging

Er heeft in 2020 geen stelselwijziging plaatsgevonden.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2019 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2020 mogelijk te maken.

Schattingswijziging

Bij het berekenen van de waarde van de personele voorzieningen is zowel de loonindex als de disconteringsvoet 2020 op een andere wijze tot stand gekomen als in de jaren daarvoor. Bij het bepalen van de loonindex uitgegaan van de gemiddelde loonstijging over de afgelopen 10 jaar, waar voorheen een vast percentage gehanteerd werd. De disconteringsvoet is op de actuele marktrente gesteld. In voorgaande jaren werd uitgegaan van een vast percentage van 1,5%.

Bij de voorziening langdurig ziek is in voorgaande jaren uitgegaan van een op ervaring gebaseerde kans op herstel. Vanaf 2020 is de voorziening gebaseerd op de inschatting dat alle ziektegevallen in het 2e jaar van ziekte in aanmerking genomen dienen te worden en van de ziektegevallen in het 1e jaar van ziekte alleen diegenen die 100% ziek zijn. Zie voor beide ook de toelichting onder 'Voorzieningen'.

Oordelen en schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bij de onzekerheden behorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van de Raad van Bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

Waardering materiële vaste activa

De boekwaarde van vaste activa wordt periodiek getoetst aan de realiseerbare waarde teneinde vast te stellen of er aanwijzingen bestaan voor een bijzondere waardevermindering. Een aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering kan bijvoorbeeld zijn indien er, naar inschatting van het bestuur, sprake is van:

- een snellere daling van de marktwaarde van een actief dan uit verloop over de tijd of normaal gebruik zou voortvloeien.
- een belangrijke wijziging in de toepassing van een actief of in de bedrijfsstrategie.
- prestaties die sterk achterblijven ten opzichte van de verwachtingen, een significante verslechtering in de bedrijfstak of economie, of veroudering of beschadiging van het actief.

Daarnaast kunnen omstandigheden, naar de inschatting van het bestuur, duiden op de noodzaak tot het terugnemen van een eerder toegepaste bijzondere waardevermindering.

Personele Voorzieningen

Bij het bepalen van de personele voorzieningen is een aantal aannames gedaan met betrekking tot de te verwachten salarisstijgingen en de disconteringsvoet in de toekomst. Deze worden nader toegelicht onder het kopje 'voorzieningen' in dit hoofdstuk.

Omzetnuancering Zvw

Bij de omzetverantwoording is sprake van schattingsposten ten aanzien van terug te betalen bedragen in verband met afwijkingen op contractafspraken. Deze worden nader toegelicht onder het kopje 'Uitgangspunten Zorgverzekeringswet (Zvw)' in dit hoofdstuk.

Oordelen en schattingen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van gemaakte afspraken en opgestelde regelingen in het kader van COVID-19, zoals de CB-regeling (continuïteitsbijdrage) en de hardheidsclausule, de Regeling Zorgbonus COVID-19 en de diverse geldende beleidsregels van de NZa. De beoogde doelstellingen en de strekking voor al deze regelingen zijn helder. Echter, de nadere uitwerking en wijze van verantwoording en beschikking is op dit moment nog niet voor alle regelingen geconcretiseerd. Eventuele onzekerheden in dat kader zijn in de jaarrekening verwerkt en toegelicht, gelijk aan de verwerking en toelichting van reguliere schattingen die normaliter worden gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening.

GGZ Rivierduinen maakt jaarlijks een schatting om reguliere zorgcontracten met zorgverzekeraars op schadelastjaar te vertalen naar boekjaren. Deze schatting is in belangrijke mate gebaseerd op ervaringscijfers. Voor de reguliere omzetnuancering is ook voor het bijzondere jaar 2020 gekozen om dit op dezelfde wijze als in 2019 toe te passen. Ook ten aanzien van de CB-regeling geldt dat een vertaling van schadelastjaar naar boekjaar dient plaats te vinden. In de jaarrekening 2020 heeft de toerekening van deze regeling plaatsgevonden naar boekjaar 2020.

Verbonden rechtspersonen

GGZ Rivierduinen heeft een belang in Sleutelnet B.V. te Leiden van 20%.

Verder is GGZ Rivierduinen verbonden met Stichting Vrienden van Rivierduinen en Stichting Parkeerbeheer Albinusdreef 7.

GGZ Rivierduinen vormt met de verbonden partijen geen economische eenheid, noch is er sprake van een centrale leiding. De verbonden rechtspersonen zijn derhalve niet in de consolidatie betrokken.

Er hebben zich geen transacties met deze partijen voorgedaan die niet onder normale marktvoorwaarden hebben plaatsgevonden.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeden en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, die ook de functionele valuta is van GGZ Rivierduinen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen : 0-10 %.
- Machines en installaties : 5%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10-20%.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde.

Groot onderhoud

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. De afschrijvingspercentages die hierbij gehanteerd worden, variëren van 2,5% tot 50%

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode, doch niet lager dan nihil. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaarding worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering. Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde (zie verder onder 'vaste activa – bijzondere waardeverminderingen'). Afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de instelling een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder 'Financiële Instrumenten'.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Vaste activa – bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde worden de uit de meerjarenbegroting 2021 tot en met 2025 ingeschatte kasstromen en genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2026 contant gemaakt. Hierbij beschouwt GGZ Rivierduinen alle locaties samen als één kasstroomgenererende éénheid. De kasstromen zijn contant gemaakt met een disconteringsvoet van 3,30% (2019: 3,74%). De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten van GGZ Rivierduinen omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

De instelling beoordeelt op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de instelling de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de resultatenrekening.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rentemethode.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Verder wordt de voorziening met het oog op de nuancering van de omzet voor een deel in mindering gebracht op het saldo onderhanden werk. Het totaalsaldo wordt gepresenteerd onder de vlottende activa.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien er geen sprake is van agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Hierbij wordt op basis van de aard van de debiteur en de ouderdom van de vordering een inschatting gemaakt van de oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de instelling, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Bestemmingsfondsen en algemene reserves.

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebracht kapitaal.

Bestemmingsfondsen

Dit betreft de reserve aanvaardbare kosten en is vrij besteedbaar vermogen. De mutatie in 2020 betreft het resultaat op de collectief gefinancierde activiteiten na resultaatbestemming.

Algemene reserves

Dit betreft vrij besteedbaar vermogen en komt voort uit niet-collectief gefinancierde activiteiten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijdswaarde van geld niet materieel is, of de voorziening binnen een jaar afloopt: dan wordt de voorziening gewaardeerd tegen nominale waarde. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als interestlast. De disconteringsvoet waartegen contant wordt gemaakt geeft de actuele marktrente weer en is $-/- 0,48\%$. Voorgaand jaar is een disconteringsvoet van $+/+ 1,5\%$ aangehouden. Door wijziging van de disconteringsvoet zijn de voorzieningen toegenomen met € 2.020.000.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening langdurig zieken

Ten behoeve van toekomstige betalingen in het kader van langdurig ziek personeel is een voorziening opgenomen doorbetalingsverplichting aan langdurig zieke medewerkers tot maximaal 2 jaar. Hierbij is een inschatting gemaakt van de kans op herstel. Bij de bepaling van de voorziening is rekening gehouden met een toekomstige salarisstijging in 2021 van 2,1%. De bedragen zijn contant gemaakt met een percentage van $-/- 0,48\%$ per jaar.

Voorziening gratificatie jubilea e.a.

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van toekomstige uitkeringen bij dienstjubilea en pensionering van medewerkers. Als grondslagen voor de voorziening zijn onder andere de blijfkans en de levensverwachting van de betreffende personeelsleden gehanteerd. Bij de bepaling van de voorziening is rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen van 1,5% per jaar. De bedragen zijn contant gemaakt met een percentage van $-0,48\%$ per jaar.

Voorziening persoonlijk budget levensfase

Deze voorziening is gevormd voor de opgebouwde rechten per balansdatum van het aan medewerkers toekomende Persoonlijk Levensfase Budget. Als grondslagen zijn onder andere de blijfkans en de levensverwachting gehanteerd. Bij de bepaling van de voorziening is rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen van 1,5% per jaar. De bedragen zijn contant gemaakt met een percentage van -0,48% per jaar.

Voorziening reorganisatiekosten

Dit betreft de kosten van het sociaal plan die voortvloeien uit recente reorganisaties. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening verlieslatende contracten

GGZ Rivierduinen heeft per 31 december 2020 een contract met een leverancier die vanwege overlapping met een nieuw contract in 2021 leidt tot dubbele kosten. De kosten die gemeoid zijn met het instandhouden van dit contract worden als verlieslatend beschouwd. De berekening is gebaseerd op de voorwaarden van het lopende contract met de huidige leverancier.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Operationele Leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de resultatenrekening over de looptijd van het contract.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onder opbrengsten Jeugdwet en opbrengsten Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende jeugdzorg respectievelijk Wmo-prestaties. Als realisatiemoment geldt het moment waarop de betreffende prestaties zijn gerealiseerd en op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de opdrachtgever.

De opbrengsten uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten.

Uitgangspunten Zorgverzekeringswet (Zvw)

Bij de omzetverantwoording is sprake van schattingsposten ten aanzien van onder meer de toerekening aan boekjaren van uit de schadelastprognoses verwachte overproductie per verzekeraar per contractdeel (gbGGZ en sGGZ) en waardering van onderhanden projecten.

De Raad van Bestuur heeft de Zvw-omzet en daarbij behorende balansposten (zoals voor alle balansposten geldt) naar beste weten bepaald en daarbij rekening gehouden met belangrijke schattingsfactoren en bijzonderheden die landelijk een rol spelen en ook bij GGZ Rivierduinen van toepassing zijn.

a) Zelfonderzoek schadejaar 2018

GGZ Rivierduinen heeft het zelfonderzoek inzake schadelastjaar 2018 conform de landelijk vastgestelde afspraken c.q. normen uitgevoerd. Op dit moment bevinden wij ons in het laatste deel van de reviewfase met de coördinerend zorgverzekeraar. Dat betekent dat de coördinerend zorgverzekeraar nog geen definitieve conclusie heeft getrokken over de (on-)rechtmatigheid en (on-)doelmatigheid van de DBC's in de totale onderzoeksmassa. Er is nog een geringe mate van onzekerheid over de afrekeningen over dit jaar.

b) Zelfonderzoek schadejaren 2019 en 2020

GGZ Rivierduinen heeft de omzet inzake schadejaren 2019 en 2020 onderzocht in lijn met het controleplan zelfonderzoek sGGZ 2018. Het onderzoek ten aanzien van schadejaar 2019 respectievelijk 2020 is gedaan met inachtneming van de wijzigingen in de regelgeving 2019 en 2020. Bij de omzetbepaling is rekening gehouden met de uitkomsten van dat onderzoek en een risico inschatting op die posten waar geen onderzoek heeft plaatsgevonden.

Er is sprake van meerdere issues bij de controlepunten. GGZ Rivierduinen heeft de financiële uitkomsten van het zelfonderzoek in de jaarrekening verwerkt door de betreffende correcties door te voeren en acht het resterende risico voor de jaarrekening van een normaal niveau. De verwachting is dat er geen significante correcties meer zullen plaatsvinden ten opzichte van de verantwoorde omzet, maar vanwege de genoemde onzekere elementen wordt het door GGZ Rivierduinen mogelijk geacht dat de uiteindelijke afwikkeling wel kan afwijken van de gemaakte inschattingen.

c) Schadelast(deel)plafond(s) kunnen wijzigen als gevolg van diverse contractafspraken

GGZ Rivierduinen heeft diverse contractafspraken gemaakt met de zorgverzekeraars die van invloed kunnen zijn op het totale schadelastplafond en de eventuele deelplafonds per schadejaar. De deelplafonds verschillen per contract en per zorgverzekeraar en zijn afhankelijk van een aantal factoren. GGZ Rivierduinen maakt bij de inschatting gebruik van een prognosemodel dat is gebaseerd op verschillende historische seizoenspatronen. Op basis van deze verschillende seizoenspatronen enerzijds en op de sturing op de variabelen die in de plafonds worden genoemd anderzijds, is eventuele overproductie boven de plafonds gekwantificeerd en in deze jaarrekening op de opbrengsten in mindering gebracht.

d) Waardering van het Onderhanden werk DBC in relatie tot contractafspraken, in de registratie en waardering

Voor de (grondslag van de) waardering van het onderhanden werk per 31 december 2020 verwijzen wij naar de toelichting op de post onderhanden werk en de waarderingsgrondslagen terzake. Wij attenderen op de bijzonderheid dat een inschatting gemaakt moest worden van de vraag of sprake is van een verlieslatend contract, waarbij ook de onzekerheden genoemd in deze toelichting een rol spelen. Per zorgverzekeraar is een inschatting gemaakt van de te verwachten opbrengst op basis van een geautomatiseerd prognosemodel. Als sprake is van overschrijding van het totaal afgesproken budget of niet is voldaan aan andere afgesproken parameters is de impact bepaald van de mogelijke financiële consequenties en deze zijn in de jaarrekening verwerkt.

Afsluitend

De onzekerheden bij de hiervoor genoemde factoren kunnen elkaar beïnvloeden. De in deze jaarrekening uitgewerkte en onderbouwde schattingen kunnen derhalve in de realisatie afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars en kunnen afwijken van de in deze jaarrekening opgenomen bedragen gebaseerd op de beste schatting.

Uitgangspunten voor Wmo en Jeugdwet (Sociaal domein)

Bij het bepalen van de Wmo- en Jeugdwet-omzet heeft GGZ Rivierduinen de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid staat de continuïteit van zorgverlening voorop. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in de omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van GGZ Rivierduinen en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, retourberichten iWmo, overeengekomen social return afspraken, etc.).

Voor 2020 is aan alle gemeenten waar GGZ Rivierduinen een contracteringsrelatie mee heeft, een verantwoording verstrekt op basis van het landelijke IZA-protocol, zowel voor de geleverde zorg in het kader van Wmo als voor de geleverde zorg in het kader van de Jeugdwet.

De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2021 of later.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de instelling zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de instelling gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de instelling voor de kosten van een actief worden systematisch in de resultatenrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit opbrengsten anders dan uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning en subsidies. De overige opbrengsten kunnen worden verdeeld in opbrengsten voor het leveren van goederen en opbrengsten voor het leveren van diensten.

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

De belangrijkste overige bedrijfsopbrengsten hebben in 2020 betrekking op de verkoop van vastgoed.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingdienst.

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

GGZ Rivierduinen heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij GGZ Rivierduinen. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. GGZ Rivierduinen betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Voor pensioenfondsen geldt regelgeving met betrekking tot de vereiste dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. In februari 2021 bedroeg de dekkingsgraad 94,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 125% om de pensioenen volledig te kunnen verhogen met de prijsstijging. Bij een dekkingsgraad van 110% of meer mag PFZW de pensioenen gedeeltelijk verhogen. Het bestuur van PFZW heeft besloten de pensioenpremie te verhogen in twee stappen: per 1 januari 2021 met 1,5 procentpunt en per 1 januari 2022 met 0,8 procentpunt. De premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen blijft gelijk. GGZ Rivierduinen heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. GGZ Rivierduinen heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de instelling in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven in 2020 uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen de investeringen opgenomen waarvoor in 2020 geldmiddelen zijn opgeofferd.

5.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instelling specifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

(alle bedragen zijn opgenomen in duizenden euro's, met uitzondering van de kaders met nadere toelichting)

1. Materiële vaste activa

	31-dec-20	31-dec-19
Bedrijfsgebouwen en terreinen	92.581	101.807
Machines en installaties	17.055	18.433
Anderen vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	4.220	4.286
Materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	1.962	1.413
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	-	-
Totaal materiële vaste activa	115.818	125.939

Het verloop van de materiële activa is als volgt weer te geven :

	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	125.939	137.984
Bij: investeringen	4.107	2.772
Bij: herwaarderingen	-	-
Af: afschrijvingen	7.349	8.087
Af: bijzondere waardeverminderingen	-	-
Af: terugname geheel afgeschreven activa	-	-
Af: desinvesteringen	6.879	6.730
Boekwaarde per 31 december	115.818	125.939

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.
GGZ Rivierduinen heeft onder de materiële vaste activa geen vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft.
Voor een nadere toelichting op gestelde zekerheden wordt verwezen naar onderdeel 9.

2. Financiële vaste activa

	31-dec-20	31-dec-19
Deelneming Sleutelnet B.V.	90	115
Overige vorderingen	258	261
Totaal financiële vaste activa	348	376

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	376	6.070
Kapitaalstortingen	-	-
Resultaat deelnemingen	-25	-26
Verstrekte leningen	213	216
Aflossing leningen	-216	-214
Mutatie saldi geblokkeerde BNG rekeningen	-	-5.670
Boekwaarde per 31 december	348	376

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 41.000 een looptijd korter dan 1 jaar. Dit bedrag is gerubriceerd onder '5 debiteuren en overige vorderingen'.

Sinds 2015 is GGZ Rivierduinen in het bezit van 1 aandeel van € 1.000 nominaal van OWM Centramed te Zoetermeer, een verzekeraar voor het risico van medische aansprakelijkheid. Agiostortingen hierop worden onder overige bedrijfskosten verantwoord. De deelneming wordt op nihil gewaardeerd.

Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
Rechtstreekse kapitaalbelangen >=20%			€	€
Sleutelnet BV, Leiden	67.000	20,0	449.534	-125.372

Sleutelnet B.V.

De vennootschap heeft voornamelijk ten doel het ontwikkelen en beheren van programmatuur voor elektronische communicatie ten behoeve van zorgpartijen in de regio Zuid-Holland Noord, alsmede het bijdragen aan en het bevorderen van een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige samenwerking en communicatie op het gebied van ICT in de zorg. GGZ Rivierduinen is op 31 december 2020 voor 20% aandeelhouder van Sleutelnet B.V. De vennootschap heeft vier andere participanten.

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

	31-dec-20	31-dec-19
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	53.310	48.725
Af: ontvangen voorschotten	-34.721	-32.412
Af: voorziening onderhanden werk	-190	-280
	18.399	16.033

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-20
	€	€	€	€
DBC	53.974	190	34.721	19.063
GBGGZ	420	-	-	420
Totaal (onderhanden werk)	<u>54.394</u>	<u>190</u>	<u>34.721</u>	<u>19.483</u>

4. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot Wlz

Specificatie vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort resp. financieringsoverschot

	2018	2019	2020	totaal
Saldo per 1 januari	442	299	-	741
Financieringsverschil boekjaar			-174	-174
Correcties voorgaande jaren				
Betalingen/ontvangsten	-442	-299		-741
Subtotaal mutatie boekjaar	-442	-299	-174	-915
Saldo per 31 december	-	-	-174	-174
Stadium van vaststelling (per erkenning):	c	c	b	

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= (definitieve) vaststelling NZa

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	31-dec-20	31-dec-19
	-	741
	-174	-
	-174	741

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2020	2019
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	19.591	19.503
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	-19.765	-19.204
Totaal financieringsverschil	-174	299

5. Debiteuren en overige vorderingen

	31-dec-20	31-dec-19
Vorderingen op debiteuren	9.586	9.688
Voorziening dubieuze debiteuren	-304	-709
Nog te factureren omzet DBC's/DBC-zorgproducten	14.849	16.958
Nog te factureren omzet Wmo / Jeugdwet	2.307	2.857
<i>Overige vorderingen:</i>		
Vooruitbetaalde bedragen	655	1.103
Nog te ontvangen bedragen	2.547	2.747
Kortlopend deel leningen u/g	41	52
	29.681	32.696

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op gestelde zekerheden wordt verwezen naar onderdeel 9.
De in deze rubriek genoemde bedragen hebben een looptijd korter dan één jaar

6. Liquide middelen

	31-dec-20	31-dec-19
Bankrekeningen	43.983	22.518
Kassen	4	9
	43.987	22.527

Toelichting:

De liquide middelen staan tot een bedrag van € 437.000 niet ter vrije beschikking. Dit betreffen bankgaranties t.b.v. afgesloten huurovereenkomsten.

7. Eigen vermogen

	31-dec-20	31-dec-19
Kapitaal	182	182
Bestemmingsfondsen	52.892	47.397
Algemene reserves	7.343	7.370
Totaal eigen vermogen	60.417	54.949

Het verloop in 2020 is als volgt weer te geven

Kapitaal	Saldo per 1-jan-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-20
Kapitaal	182	-	-	182
Totaal Kapitaal	182	-	-	182
Bestemmingsfondsen	Saldo per 1-jan-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-20
Reserve aanvaardbare kosten	47.397	5.495	-	52.892
Totaal bestemmingsfondsen	47.397	5.495	-	52.892
Algemene reserves	Saldo per 1-jan-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-20
Algemene reserves	7.370	-27	-	7.343
Totaal algemene reserves	7.370	-27	-	7.343

Het verloop in 2019 is als volgt weer te geven

	Saldo per 1-jan-19	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-19
Kapitaal	182	-	-	182
Bestemmingsfondsen	34.567	12.830	-	47.397
Algemene reserves	7.362	8	-	7.370
Totaal	42.111	12.838	-	54.949

Toelichting:

Aansprakelijk vermogen

GGZ Rivierduinen heeft geen achtergestelde leningen. Het aansprakelijk vermogen is derhalve gelijk aan het eigen vermogen per 31 december 2020

8. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-20	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-20
Langdurig zieken	1.684	3.219	468	951	3.484
Gratificaties jubilea e.a.	1.887	2.117	181	129	3.694
Persoonlijk budget levensfase	3.476	159	903	132	2.600
Reorganisatiekosten	328		301		27
Verlieslatende contracten	57	1.006	57		1.006
	7.432	6.501	1.910	1.212	10.811
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)					3.236
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)					7.575
Hiervan langlopend > 5 jaar					2.714

Toelichting:

Voor een toelichting op de waardering van voorzieningen wordt verwezen naar 5.1.4.2

9. Langlopende schulden

	31-dec-20	31-dec-19
Stand per 1 januari	100.189	126.173
Bij: nieuwe leningen	-	17.000
Af: aflossingen	5.974	42.984
Stand per 31 december	94.214	100.189
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	5.950	5.974
Balans per 31 december	88.264	94.215

De specificatie naar looptijd is als volgt:

	Looptijd > 5 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd < 1 jaar	Schuld per 31-dec-20
Leningen, conform overzicht op bijlage 5.1.8	63.402	24.862	5.950	94.214

Toelichting:

De langlopende schulden bestaan geheel uit schulden aan banken. Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage 5.1.8 overzicht leningen. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. In het overzicht op bijlage 5.1.8 is tevens aangegeven welke leningen worden geborgd door het Waarborgfonds voor de Zorginstellingen en voor welke leningen een hypotheek is gevestigd.

De reële waarde van de leningen is gelijk aan de nominale waarde.

10. Overige kortlopende schulden

	31-dec-20	31-dec-19
Crediteuren	2.244	4.280
Schulden aan kredietinstellingen		
-Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	5.950	5.974
Belastingen en sociale premies	6.658	6.196
Schulden ter zake pensioenen	226	185
Vakantiegeld	4.151	3.777
Vakantiedagen	13.269	11.456
<i>Overige schulden:</i>		
Vooruitontvangen bedragen	792	535
Nog te betalen bedragen	15.277	9.313
	48.567	41.716

Toelichting: □

Kredietfaciliteit

GGZ Rivierduinen heeft een kredietfaciliteit bij BNG Bank voor het opnemen van gelden in rekening-courant tot een maximumbedrag van € 5 miljoen en de 1-maandsrente EURIBOR plus 180 basispunten

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG Bank en luiden als volgt:

- bankhypotheek, gezamenlijk met WFZ en andere financiers, op alle thans en in de toekomst toebehorende onroerende zaken (waaronder erfpacht- en opstalrechten) met een pandrecht op de roerende zaken in de zin van art. 3:254 BW. Met uitzondering van bankhypotheek op J.P.Thijsselaan 45 te Gouda.
- bezitloos pandrecht, gezamenlijk met het WFZ en andere financiers, eerste dan wel tweede in rang, op de huidige en toekomstige bedrijfsinventaris en voorraden.
- stil pandrecht, gezamenlijk met het WFZ en andere financiers, eerste dan wel tweede in rang, op alle bestaande en toekomstige vorderingen met alle daaraan verbonden afhankelijke rechten en nevenrechten op al haar bestaande en toekomstige debiteuren.

Bovenstaande zekerheden gelden ook voor de lening van de BNG Bank met hoofdsom van € 7 miljoen (datum 4 juni 2015), welke nader gespecificeerd is onder "5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2020".

De BNG Bank heeft met GGZ Rivierduinen normen afgesproken op de volgende indicatoren. De uitkomst op basis van de overeengekomen wijze van berekening daarvan over 2020 is als volgt te recapitulieren:

Debt Service Coverage Ratio (DSCR): 1,7. (2019: 1,5)

Deze wordt berekend volgens de formule (EBITDA -/- boekresultaten afstoting materiële vaste activa +/+ leaseverplichtingen operational lease)/(rentelasten op lopende leningen +/+ aflossingen op langlopende leningen +/+ leaseverplichtingen operational lease).

Hierbij wordt de EBITDA bepaald door bij het netto resultaat het resultaat deelnemingen, de afschrijvingskosten en de rentelasten op te tellen. Bij de rentelasten zijn de lasten als gevolg van een wijziging in de disconteringsvoet bij het bepalen van de waarde van voorzieningen buiten beschouwing gelaten.

Solvabiliteitsratio: 29% (2019: 28%)

Deze wordt berekend volgens de formule (Eigen vermogen - deelnemingen)/(Balanstotaal- deelnemingen)

EBITDA-marge: 8% (2019: 9%)

Deze wordt berekend volgens de formule (EBITDA -/- boekresultaten afstoting materiële vaste activa +/+ leaseverplichtingen operational lease)/(Totaal opbrengsten -/- boekresultaten afstoting materiële vaste activa)

Met deze realisatie voldoet GGZ Rivierduinen aan de gestelde normen.

11. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is grotendeels sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. Bij een aantal leningen is sprake van kredietopslagen, welke gedurende de looptijd aangepast kunnen worden. De leningen worden in principe aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 64% geconcentreerd bij drie verzekeraars. De gemiddelde krediettermijn ligt rond 29 dagen. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Stichting Parkeerbeheer Albinusdreef 7

Op 3 mei 2012 is "Stichting Parkeerbeheer Albinusdreef 7" door GGZ Rivierduinen en Universiteit Leiden opgericht. Deze stichting heeft tot doel het in erfpacht hebben, exploiteren, verhuren en beheren van de parkeerplaatsen met gemeenschappelijke voorzieningen, gelegen bij en onder het gebouw Rijnveste aan de Albinusdreef 7 te Leiden. GGZ Rivierduinen heeft ten behoeve van Stichting Parkeerbeheer Albinusdreef 7 een recht van ondererfpacht gevestigd voor de duur van 15 jaar, ingaande op 4 mei 2012 en derhalve geldig tot 4 mei 2027. De erfpachtcanon wordt jaarlijks achteraf voldaan en wordt berekend op basis van de inkomsten uit abonnementen en losse verhuur onder aftrek van de kosten van het onderhoud en instandhouden van de parkeergarage.

GGZ Rivierduinen heeft met de stichting een gebruikersovereenkomst gesloten voor 114 parkeerplaatsen (vergoeding 2021: circa € 804 exclusief omzetbelasting per plaats). De vergoeding zal jaarlijks geïndexeerd worden. De overeenkomst is aangegaan met een looptijd tot 4 mei 2027 met het recht op verlenging met 10 jaren.

Stichting Museum van de Geestelijke Gezondheidszorg Pest- en Dolhuys

GGZ Rivierduinen heeft met Stichting Museum van de Geestelijke Gezondheidszorg Pest- en Dolhuys in 2017 een participantenovereenkomst gesloten in vervolg op de participatieovereenkomst uit 2011 en heeft zich daarmee verplicht in de jaren 2018 tot en met 2023 elk jaar een jaarlijks te indexeren bedrag bij te dragen in de exploitatie. Voor 2018 bedraagt dit bedrag € 78.130, voor 2019 € 53.130 en voor de jaren 2020 t/m 2023 € 28.130. In 2013 is de governancestructuur gewijzigd van een bestuur-directie model naar een RvT-bestuur model.

Huurverplichtingen en bankgaranties

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 2,4 miljoen, voor de jaren 2022 t/m 2025 totaal € 7,0 miljoen en voor de jaren vanaf 2025 voor de resterende looptijd totaal € 8,1 miljoen.

De resterende looptijd van de huurcontracten bedraagt 6 maanden tot 10 jaar. Tevens zijn bankgaranties gesteld tot een bedrag van € 473.000.

Investeringsverplichtingen

GGZ Rivierduinen is voor 2021 investeringsverplichtingen aangegaan voor een totaalbedrag van circa € 334.000. De verplichtingen zijn aangegaan voor investeringen en onderhoud van vastgoed dat de stichting in beheer heeft.

Overige verplichtingen

GGZ Rivierduinen heeft per 31 december 2020 verplichtingen uit hoofde van leasecontracten met een resterende looptijd variërend van 1 maand tot 4 jaar. De omvang van deze verplichtingen bedraagt voor 2021 afgerond € 216.000. Voor 2022 t/m 2026 bedraagt de verplichting € 327.000.

De omvang van de verplichtingen voor vastgoedgebonden onderhoudscontracten voor 2021 is afgerond € 955.000.

Daarnaast loopt er een verplichting voor het ICT beheer van afgerond € 2,8 miljoen voor 2021, welke in januari 2022 afloopt (kosten januari 2022 € 230.000). De stichting heeft een drietal lopende contracten met leveranciers voor het leveren van softwarelicenties en/of hardware. Deze verplichting bedraagt € 2,3 miljoen voor 2021 en voor de resterende looptijd van de contracten (jaren 2022 t/m 2024) totaal € 1,4 miljoen. Tevens is er een verplichting uit hoofde van een schoonmaakcontract dat tweejaarlijks verlengd wordt. De contractuele verplichting voor 2021 bedraagt € 1,9 miljoen, en voor de resterende looptijd van het contract (2022 t/m 2023) totaal € 2,1 miljoen.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2020. GGZ Rivierduinen is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de instelling per 31 december 2020.

Obligoverplichting WfZ

Het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) kent een zekerheidsstructuur, waarbij onder andere bepaald is dat WfZ-deelnemers via het obligo mederisicodragend zijn. Als het WfZ ondanks alle ingebouwde zekerheden op zijn garantieverplichtingen wordt aangesproken én in het extreme geval dat het WfZ-vermogen onvoldoende is om aan de garantieverplichting aan geldgevers te kunnen voldoen, dan kan het WfZ via de obligoverplichting een beroep doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WfZ. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde leningen, ofwel per 31 december 2020 afgerond € 2,7 miljoen.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

(in duizenden euro's)

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
Stand per 1 januari 2020						
- aanschafwaarde	155.112	38.515	12.406	1.413	20	207.466
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	53.305	20.082	8.120	-	20	81.527
Boekwaarde per 1 januari 2020	<u>101.807</u>	<u>18.433</u>	<u>4.286</u>	<u>1.413</u>	<u>-</u>	<u>125.939</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	594	443	1.579	1.491	-	4.107
- activering gereed gekomen (deel)projecten	907	35	-	-942	-	0
- herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
- afschrijvingen	4.204	1.500	1.645	-	-	7.349
- bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-	-
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	4.515	-	691	-	-	5.206
.cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
.cumulatieve afschrijvingen	4.515	-	691	-	-	5.206
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	16.950	3.673	-	-	-	20.623
cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	10.427	3.317	-	-	-	13.744
per saldo	<u>6.523</u>	<u>356</u>	<u>-</u>	<u>0</u>	<u>-</u>	<u>6.879</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-9.226</u>	<u>-1.378</u>	<u>-66</u>	<u>549</u>	<u>-</u>	<u>-10.121</u>
Stand per 31 december 2020						
- aanschafwaarde	135.148	35.320	13.294	1.962	20	185.744
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	42.567	18.265	9.074	-	20	69.926
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>92.581</u>	<u>17.055</u>	<u>4.220</u>	<u>1.962</u>	<u>-</u>	<u>115.818</u>

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

(in duizenden euro's)

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2020	-	115	-	-	-	-	261	376
Kapitaalstortingen								-
Resultaat deelnemingen		-25						-25
Verstekte leningen / verkregen effecten							213	213
Ontvangen dividend / aflossing leningen							-216	-216
(Terugname) waardeverminderingen								-
Amortisatie (dis)agio								-
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>-</u>	<u>90</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>258</u>	<u>348</u>

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2020

(in duizenden euro's)

Leninggever	Afsluitdatum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2019	Nieuwe leningen in 2020	Aflossing in 2020	Restschuld 31 december 2020	Restschuld over 5 jaar	Resteren-de looptijd in jaren eind 2020	Aflossingswijze	Aflossing 2021	Gestelde zekerheden
NWB	1-jul-01	19.513	37	annuitair	4,560%	3.080	-	280	2.800	1.622	18	annuitair	277	Borging WfZ
BNG	1-feb-99	5.899	23	lineair	6,180%	442	-	147	295	-	2	lineair	147	Borging WfZ
BNG	17-mrt-98	794	22	lineair	5,820%	21	-	21	-	-	-	lineair	-	Borging WfZ
NWB	1-okt-01	5.309	36	lineair	4,570%	2.655	-	147	2.508	1.770	17	lineair	147	Borging WfZ
BNG	1-mrt-01	4.402	40	lineair	div 2)	2.366	-	110	2.256	-	2	lineair	110	Borging WfZ
NWB	12-jan-11	15.000	25	lineair	3,680%	10.200	-	600	9.600	6.600	16	lineair	600	Borging WfZ
BNG	15-feb-12	25.000	25	lineair	2,750%	18.000	-	1.000	17.000	12.000	17	lineair	1.000	Borging WfZ
BNG	15-feb-12	25.000	25	lineair	2,750%	18.000	-	1.000	17.000	12.000	17	lineair	1.000	Borging WfZ
BNG	4-jun-15	7.000	10	lineair	2,470%	4.200	-	700	3.500	-	5	lineair	700	1)
BNG	3-aug-15	28.100	30	lineair	1,895%	24.224	-	969	23.255	18.410	24	lineair	969	Borging WfZ
BNG	19-dec-19	17.000	17	lineair	0,400%	17.000	-	1.000	16.000	11.000	16	lineair	1.000	Borging WfZ
						100.188	-	5.974	94.214	63.402			5.950	

1) Bankhypothek op alle onroerende zaken; pandrecht op de roerende zaken, bedrijfsinventaris, voorraden en vorderingen. Voor de zekerheden, zie toelichting onder "10. Overige kortlopende schulden" bij kredietfaciliteit.

2) onderdeel a 5,56%. Per 2/1/2021 -/-0,24% Rentevaste periode 1 jaar
 onderdeel b 5,56%. Per 1/4/2021 -/-0,17% Rentevaste periode 1 jaar
 onderdeel c -/- 0,20%. Rentevaste periode 1 jaar
 onderdeel d -/- 0,25%. Rentevaste periode 1 jaar

Voor de leningen niet genoemd onder 2) geldt dat sprake is van een vaste rente tot einde looptijd. Eén lening bij de NWB met een hoofdsom van € 15 miljoen en twee leningen bij de BNG met elk een hoofdsom van € 25 miljoen kennen een kredietopslag die periodiek opnieuw vastgesteld moet worden.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2020

(alle bedragen zijn opgenomen in duizenden euro's, met uitzondering van de kaders met nadere toelichting)

13. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Opbrengsten Zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	124.851	119.573
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	19.610	19.503
Opbrengsten Jeugdwet	11.309	11.053
Opbrengsten Wmo	15.391	15.060
	171.161	165.189

Toelichting:

In de post 'Opbrengsten Zorgverzekeringswet' is een mutatie op onderhanden DBC's begrepen van € 3.450.000 (2019: € 7.402.000). Tevens is hierin rekening gehouden met een continuïteitsbijdrage in verband met Covid-19 van € 1.421.000. In de post 'Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg' is rekening gehouden met een compensatie voor omzeterderving in verband met Covid-19 van € 14.000. In de post 'Opbrengsten Wmo' is rekening gehouden met een garantieomzet in verband met Covid-19 van € 67.000.

14. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)

	2020	2019
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	3.028	1.971
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten incl. preventie/OGGZ	2.086	2.149
Overige subsidies	4.714	1.128
	9.828	5.248

Toelichting:

Het bovenstaande bedrag is inclusief een subsidie van de gemeente Zoetermeer ad € 218.803 welke is aangewend voor in de subsidiebeschikking bedoelde activiteiten (toekenning met kenmerk 20/00042/0 ad € 331.213).

Verder is bovenstaande bedrag inclusief de subsidie van de gemeente Leidschendam-Voorburg ad € 200.590, welk bedrag is aangewend voor de in de subsidiebeschikking bedoelde activiteiten (toekenning met kenmerken 589402 en 596612, totaal ad € 236.749).

Van de gemeente Wassenaar betreft dit een bedrag ad € 21.191 en van de gemeente Rijswijk € 53.217 (toekenning met kenmerk 20.092761 totaal € 194.860).

Tevens is hierin de subsidie van Centrum Seksueel Geweld van de centrumgemeenten Delft, Den Haag, Gouda en Leiden ad € 266.518 begrepen, welk bedrag is aangewend voor de in de subsidiebeschikking bedoelde activiteiten (totale toekenning subsidie ad € 268.710). De realisatie en toekenning per centrumgemeente zijn:

- Delft: kenmerk 4293953 realisatie € 39.950 (toekenning € 40.306)
- Den Haag: kenmerk ABBA/VL/28304 realisatie € 114.522 (toekenning € 115.545)
- Gouda: kenmerk 1233867 realisatie € 32.147 (toekenning € 32.434)
- Leiden: subsidienummer 4663533 realisatie € 79.899 (toekenning € 80.613)

In bovenstaand bedrag is ook een bedrag opgenomen van Zorg & Zekerheid en de gemeente Leiden ad € 136.065, welk bedrag is aangewend voor de in de subsidiebeschikking bedoelde activiteiten (toekenning met kenmerken RvB-2019-020.yvs/ST,2018-92 (Z&Z)/ 4663720 (LDN) ad € 150.000).

Daarnaast zijn bedragen opgenomen voor gemeente Leiden ad € 36.835 en € 17.000, welke bedragen zijn aangewend voor de in de subsidiebeschikking bedoelde activiteiten (toekenning met kenmerken 4663631 en 4663732 ad € 36.835 en € 17.000)

Voor de pilot Buurtcirkels heeft de gemeente Leiden een bedrag van € 283.328 aan subsidie toegekend onder het kenmerk Z/17/1176982 en het subsidienummer 4661837 voor de periode van 2017-2019 met doorloop tot en met 30 juni 2020. In de verantwoording van de subsidie is het bedrag bijgesteld op € 269.961

In de overige subsidies is een bedrag opgenomen dat ontvangen is van het ministerie van VWS van € 4.183.650 ten behoeve van het uitkeren van de zorgbonus in verband met Covid-19.

15. Overige bedrijfsopbrengsten

	2020	2019
<i>Overige dienstverlening:</i>		
Opbrengsten uit geleverde diensten	4.139	2.738
<i>Overige opbrengsten:</i>		
Boekresultaten afstoting materiële vaste activa	3.210	17.228
Huuropbrengsten en overige opbrengsten	559	1.146
	7.908	21.112

Toelichting:

In 2020 heeft evenals in 2019 verkoop plaatsgevonden van diverse vastgoedobjecten. Kanttekening bij de hoogte van de boekwinst is dat in het verleden voor substantiële bedragen afwaardering op vastgoed heeft plaatsgevonden, waardoor het boekresultaat hoger lijkt dan het in werkelijkheid is.

16. Personeelskosten

	2020	2019
Lonen en salarissen	83.962	76.378
Passivering nog niet opgenomen verlofdagen	1.942	759
Vakantietoeslag	6.166	5.709
Doorbetaald loon tijdens ziekte	3.940	3.773
<i>Subtotaal loonkosten</i>	<i>96.010</i>	<i>86.619</i>
Sociale lasten	16.572	13.956
Pensioenpremies	7.977	7.397
<i>Subtotaal sociale lasten</i>	<i>24.549</i>	<i>21.353</i>
Mutatie voorziening uitkeringen bij dienstjubilea / pensionering	-104	-196
Mutatie voorziening levensfasebudget	-954	2.463
Mutatie reorganisatievoorziening	-301	-215
Mutatie voorziening kosten 2de ziektejaar	1.800	282
<i>Subtotaal voorzieningen</i>	<i>441</i>	<i>2.334</i>
Andere personeelskosten	4.892	5.560
Personeel niet in loondienst	14.368	14.279
	140.260	130.145
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	1.672	1.607
Gemiddeld aantal personeelsleden werkzaam buiten Nederland	-	-

Toelichting:

In de loonkosten en sociale lasten is een bedrag opgenomen van in totaal € 4.183.650 dat ontvangen is van het ministerie van VWS ten behoeve van het uitkeren van de zorgbonus in verband met Covid-19.

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2020	2019
<i>Afschrijvingen:</i>		
- materiële vaste activa	7.349	8.087
	7.349	8.087

18. Bijzondere waardevermindering vaste activa

	2020	2019
Bijzondere waardevermindering vaste activa	-	-
	-	-

19. Overige bedrijfskosten

	2020	2019
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	6.093	5.940
Algemene kosten	14.797	14.250
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.584	2.109
Onderhoud en energiekosten	4.097	4.363
Huur en leasing	2.592	2.563
<i>dotaties en vrijval voorzieningen</i>		
Onttrekking en vrijval voorziening verlieslatende contracten	949	-111
Dotatie voorziening incurant	194	299
	31.306	29.413

20. Financiële baten en lasten en resultaat deelnemingen

	2020	2019
Rentebaten	-	-
	-	-
Rentelasten	-4.489	-11.040
Resultaat deelnemingen	-25	-26
	-4.514	-11.066
	-4.514	-11.066

Toelichting:

In de rentelasten van 2020 is een bedrag opgenomen van € 2.020.000 betreffende de wijziging van de disconteringsvoet van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde. In 2020 is de disconteringsvoet -/- 0,48%. (2019: 1,5%).

In de rentelaten van 2019 zijn naast de reguliere rentelasten van € 3,7 miljoen kosten opgenomen in verband met het aflossen van een lening en het afkopen van een renteswap.

21. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op GGZ Rivierduinen. Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 €201.000 zijnde het bezoldigingsmaximum voor Zorg en Jeugdhulp klasse V op basis van een totaalscore van 13.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	Dhr. drs. E.A. Hoette	Mevr. drs. I.H. Siteur	Mevr. F. Kothuis Msc.
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Voorzitter RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-03/07	01/01-31/12	15/08-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	nee	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.049	188.239	66.654
Beloningen betaalbaar op termijn	0	11.841	4.463
<i>Subtotaal</i>	<i>101.049</i>	<i>200.080</i>	<i>71.117</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	101.049	201.000	76.366
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	101.049	200.080	71.117
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019			
bedragen x € 1	Dhr. drs. E.A. Hoette	Mevr. drs. I.H. Siteur	Mevr. F. Kothuis Msc.
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Voorzitter RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/04-31/12	01/01-31/12	n.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	
Dienstbetrekking?	nee	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	145.494	174.430	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	11.648	
<i>Subtotaal</i>	<i>145.494</i>	<i>186.078</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	146.164	194.000	
Bezoldiging	145.494	174.430	

1b . Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	Dhr. drs. E.A. Hoette	
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	N.v.t. zie onder 1a	01/01-01/04
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar		3
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		187
Maxima op basis van de normbedragen per maand		58.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 *		267.900
Bezoldiging (alle bedragen exclusief BTW)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?		ja
Bezoldiging in de betreffende periode		48.498
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 *		251.566
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.

* Voor de resterende looptijd

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	Dhr. mr. G.H.N.L van Woerkom	Mevr. dr. M.de Vries	Dhr. drs. F.C Stekelenburg
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	21.105	14.070	14.070
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.150	20.100	20.100
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020			
bedragen x € 1	Dhr. drs. P.H.P. van Spronken	Dhr. drs. W.Oosterom	Dhr. mr. H.M.I.M de Macker
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	14.070	14.070	14.070
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.100	20.100	20.100
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019			
bedragen x € 1	Dhr. mr. G.H.N.L van Woerkom	Mevr. dr. M.de Vries	Dhr. drs. F.C Stekelenburg
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	20.370	13.580	13.580
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
Gegevens 2019			
bedragen x € 1	Dhr. drs. P.H.P. van Spronken	Dhr. drs. W.Oosterom	Dhr. mr. H.M.I.M de Macker
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	13.580	13.580	13.580
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400	19.400

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

22. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2020 respectievelijk 2019 zijn als volgt te recapitulieren:

	2020	2019
1 Controle van de jaarrekening	91	227
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. verantw Jeugd en Wmo)	91	115
3 Fiscale advisering	-	-
4 Niet controle-diensten	-	4
Totaal honoraria accountant	182	346

Toelichting:

De honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening betreffen de aan het boekjaar toe te rekenen bedragen die in 2020 en 2021 gedeclareerd zijn, danwel worden gedeclareerd.

23. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 21.

5.1.10 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

De Raad van Bestuur van Rivierduinen heeft de jaarrekening 2020 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 4 mei 2021.

De Raad van Toezicht van Rivierduinen heeft de jaarrekening 2020 goedgekeurd in de vergadering van 18 mei 2021.

Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2020
- Toevoeging aan bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	5.495
- Onttrekking aan reserve woningen	-27
	5.468

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op het beeld dat de jaarrekening geeft van vermogen en resultaat.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

w.g.

Mevrouw F. Kothuis Msc.
Voorzitter van de Raad van Bestuur

w.g.

Mevrouw drs. I.H. Siteur
Lid van de Raad van Bestuur

w.g.

De heer mr. G.H.N.L. van Woerkom
Voorzitter van de Raad van Toezicht

w.g.

De heer mr. H.M.L.M. de Macker
Lid van de Raad van Toezicht

w.g.

De heer drs. W. Oosterom
Lid van de Raad van Toezicht

w.g.

De heer drs. P.H.P. Spronken
Lid van de Raad van Toezicht

w.g.

De heer drs. F.C. Stekelenburg
Lid van de Raad van Toezicht

w.g.

Mevrouw dr. M. de Vries
Lid van de Raad van Toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is ingevolge artikel 3.5 bepaald dat het behaalde positieve resultaat zal worden aangewend ten bate van de doelstelling van Rivierduinen, dan wel ten behoeve van:

- a. een ingevolge artikel 5, lid 1 sub c van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 vrijgesteld lichaam, tevens zijnde,
- b. een algemeen nut beogende instelling, als bedoeld in artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen of een daarvoor in de plaats tredende bepaling, of
- c. een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft, met een gelijksoortige doelstelling, te bepalen door de Raad van Bestuur na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Raad van Toezicht.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Rivierduinen heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring